

Paardenverzamelplaats + -slachthuizen

Rapportage van bedrijfsbezoeken in Argentinië en
Uruguay

oktober 2023

Inhoud

1	Woord vooraf	3
2	Programma	4
3	Samenvatting	5
	3.1 <i>De slachthuizen.....</i>	5
	3.2 <i>De verzamelplaatsen</i>	7
	3.3 <i>Laden en lossen.....</i>	7
	3.4 <i>Elektronische identificatie</i>	7
4	Besluit	8
5	Fotomateriaal	9

1 Woord vooraf

Tijdens een 14-daagse rondreis in Argentinië en Uruguay werden 5 paardenslachthuizen (Clay, Sarel, LandL, Lamar en Infriba) gevisiteerd. Daarnaast werden 6 verzamelplaatsen en 1 boerderij (allen toeleveranciers van de vermelde slachthuizen) bezocht om de huisvesting, de eventueel aanwezige vrachtwagens voor paardenvervoer en de aanwezige paarden op gebied van dierenwelzijn te beoordelen. Er werd een demonstratiemoment elektronisch identificeren van paarden bijgewoond. Ook werd de faculteit diergeneeskunde in Montevideo bezocht voor een rondleiding en een overleg om het aspect dierenwelzijn in de opleiding diergeneeskunde en bij diergeneeskundige controles in de praktijk te duiden.

Onderstaand verslag is een weergave van bevindingen (visuele observaties) op het moment van de opvolgbedrijfsbezoeken, die per bedrijf enkele uren in beslag namen. De beoordeling van dierenwelzijn en diergedrag is steeds gerelateerd aan 4 parameters, met name het dier zelf (genetica, stress, vermoeidheid...), de drijvers (ervaring, karakter...), de infrastructuur en de omgeving (dag-nacht, klimaatparameters...). Dat impliceert dat een beoordeling van het dierenwelzijn en diergedrag steeds een momentopname is en dat de doorlichting met regelmaat moet worden herhaald. Daarnaast werd tijdens de bedrijfsbezoeken foto- en filmmateriaal verzameld om achteraf te analyseren.

Het plaatsbezoek werd uitgevoerd door Bert Driessen met meer dan 20 jaar expertise op gebied van dierenwelzijn en diergedrag en meer specifiek betreffende het monitoren van dieren tijdens transport en de huisvesting in slachthuizen en veebedrijven.

Bert Driessen dankt de medewerkers van het slachthuis voor hun gastvrijheid, openheid en vrijheid om te gaan en te staan tijdens de jaarlijks terugkerende bezoeken.

2 Programma

Het reisprogramma vatte aan in Uruguay om de slachthuizen Clay en Sarel, en 2 verzamelplaatsen te visiteren. Op vrijdag 20 oktober 2023 werd de Uruguayaanse faculteit diergeneeskunde bezocht en werd er overleg over de wetgeving en opvolging van dierenwelzijn in Uruguay gepleegd. Vervolgens werd de Río de la Plata overgestoken om de Argentijnse paardenslachthuizen te visiteren. Daar volgden achtereenvolgens bezoeken aan de slachthuizen LandL Lamar en Infriba. Daarnaast werden in Argentinië ook 4 verzamelplaatsen en 1 boerderij (allen toeleveranciers van de vermelde slachthuizen) bezocht. Ook werd een demonstratie chippen van paarden bijgewoond.

Dinsdag 17 oktober 2023

Bezoek aan een verzamelplaats van een leverancier aan Clay (Uruguay)

Opvolging van het lossen van de paarden aan de loskade van het slachthuis Clay (Uruguay)

Woensdag 18 oktober 2023

Bezoek/audit slachthuis Clay (Uruguay)

Donderdag 19 oktober 2023

Bezoek/audit slachthuis Sarel (Uruguay)

Vrijdag 20 oktober 2023

Bezoek en overleg aan de faculteit diergeneeskunde van de universiteit in Montevideo (Uruguay)

Bezoek aan een verzamelplaats van een leverancier aan Sarel (Uruguay)

Maandag 23 oktober 2023

Bezoek/audit slachthuis LandL (Argentinië)

Bezoek aan een boerderij van een leverancier aan LandL (Argentinië)

Dinsdag 24 oktober 2023

Bezoek aan 3 verzamelplaatsen voor Lamar (Argentinië)

Opvolging van het lossen van paarden aan de loskade van slachthuis Lamar (Argentinië)

Bijwonen van een demonstratie chippen van paarden (Argentinië)

Woensdag 25 oktober 2023

Bezoek/audit slachthuis Lamar (Argentinië)

Donderdag 26 oktober 2023

Bezoek/audit slachthuis Infriba (Argentinië)

Bezoek aan een verzamelplaats van een leverancier aan Infriba (Argentinië)

3 Samenvatting

3.1 De slachthuizen

Elk bezocht paardenslachthuis was op het moment van het bezoek in werking. Dit gaf de mogelijkheid om bij het bezoek naast de infrastructuur, ook te focussen op de dieren, de medewerkers (en hun interactie met de paarden) en de omgeving (o.a. weersomstandigheden). In ieder slachthuis werden volgende onderdelen bekeken: de kralen, de wachtruimte, (het drijven naar) de fixatiebox en de bedwelming. Daarnaast werden eventuele aanpassingen in de infrastructuur en werkwijzen ten opzichte van de voorgaande visitaties bestudeerd en geëvalueerd.

De loskade

Op iedere locatie is een verhoogde loskade (op hetzelfde niveau als de vloer van de trailer) aanwezig. 1 slachthuis heeft een overdekte loskade. Dit heeft het voordeel dat weersinvloeden (bv. direct zonlicht in combinatie met schaduwstrepen) het losproces niet verstoren. Op de meeste loskades kunnen meerdere paarden gelijktijdig naast elkaar lopen. In 1 slachthuis worden de paarden 1 voor 1 en achter elkaar lopend gelost.

De kralen (of corrals)

- Aansluitend aan de slachthuizen liggen corrals waarin paarden kunnen worden gestockeerd. Gezien het lage aanbod aan paarden staan in de corrals geen of een zeer beperkt aantal paarden.
- De corrals variëren in constructie, gaande van een verzameling van weides tot een volledig overdekte constructie. In de open corrals (=weides of paddocks) is artificiële (afdaken) of natuurlijke (bomen) beschutting aanwezig. Hoewel er in de afgelopen jaren al aandacht is besteed aan het planten van natuurlijke beschutting, kan nog verder op de aanplant van bomen worden ingezet.
- De bodemgesteldheid in alle corrals was goed.
- In de corrals (en in de wachtruimtes) werden enkel volwassen paarden waargenomen.

De wachtruimte

- Vlak voor het slachten worden de paarden van de corrals naar de wachtruimte gedreven.
- De locatie van de wachtruimte ten opzichte van de fixatiebox verschilt van bedrijf tot bedrijf. In sommige slachthuizen ligt de wachtruimte vlakbij de fixatiebox. In andere slachthuizen is een langere drijfgang tussen de wachtruimte en de fixatiebox. De wachtruimtes zijn overdekt en er is drinkwatervoorziening aanwezig. In 1 slachthuis dient meer aandacht te gaan naar de continue verstrekking van drinkwater.

- In ieder slachthuis zijn in de wachtruimte een beperkt aantal paarden aanwezig wegens het lage aanbod aan paarden op het moment van het plaatsbezoek.
- De aanwezige paarden vertonen een goede lichaamsconditie.
- Alle paarden zijn voorzien van een individueel oormerk.

Het drijven naar de fixatiebox

- De medewerkers benaderen stil en op een rustige manier de paarden in de wachtruimte. Vanuit de wachtruimte worden de paarden met behulp van stokken met een aantal repen stof of vlaggen naar de fixatiebox gedreven. Vlaggen hebben meer impact dan de repen stof omdat het een groter vlak betreft en daardoor beter opvallen. Paarden die niet op de drijvers en hun vlaggen reageren, krijgen een halster om en worden individueel naar de fixatiebox geleid.
- De zijwanden van de drijfgangen zijn dicht zodat de paarden tijdens het drijfproces niet door activiteiten in de omgeving worden afgeleid.
- Hoewel de meeste paarden vlot de fixatiebox betreden, betreden sommige paarden met enige terughoudendheid de fixatiebox. Dat heeft uiteenlopende oorzaken.
- Omwille van opgelegde sanitaire verplichtingen worden de paarden voor het bedwelmen handmatig of met behulp van een automatische installatie gedoucht zodat het stof in de vacht wordt weggespoeld. Het douchen, onder welke vorm dan ook, is door het geluid en de waterstraal stresserend voor de paarden en zou vanuit dierenwelzijnsstandpunt beter achterwege worden gelaten.
- De verlichting van de drijfgang, maar ook van de loskade en de wachtruimte is belangrijk. In sommige slachthuizen werd verlichting met een voor de paarden storende flikkerfrequentie vastgesteld. Dergelijk verlichting dient aangepast te worden.

Het bedwelmen

- De paarden worden zo snel mogelijk nadat ze de fixatiebox betreden met een – al dan niet pneumatisch - penschiettoestel geschoten.
- In elk gevisiteerd slachthuis is er ter hoogte van de fixatiebox een “back up” apparaat (mechanisch penetrerend penschiettoestel) aanwezig.
- In een aantal slachthuizen zijn op verschillende plaatsen camera's geïnstalleerd om het slachtproces op te volgen.
- Er dient aandacht te worden besteed aan het interval tussen schieten en het toedienen van een steek om te verbloeden. Doorgaans is dit lager dan 60 sec, maar bij enkele dieren was dit net boven de 60 sec. Om een goede verbloeding te verkrijgen, zou dit steeds onder de 60 sec moeten blijven.

3.2 De verzamelplaatsen

Er werden 6 verzamelplaatsen bezocht. De infrastructuur van de verzamelplaatsen krijgt meer en meer aandacht ten gevolge van het uitvoeren van audits door SGS. De infrastructuurwerken in de verzamelplaatsen werden recentelijk uitgevoerd of zijn nog lopende. Daarbij wordt aandacht besteed aan de oppervlakte, de bodemgesteldheid, de aanwezigheid van natuurlijk of artificiële beschutting, de afrastering (i.e. geen prikkeldraad), drinkwater en de mogelijkheid tot grazen.

3.3 Laden en lossen

Op 5 verzamelplaatsen werd het laden van de paarden in een trailer bijgewoond. Daarbij werden parameters zoals het glijden, vallen en omkeren van de paarden genoteerd. De paarden werden steeds in kleine groepjes (afhankelijk van de grootte van het compartiment in de trailer) geladen. De loskade bestaat uit een aarden ondergrond ofwel uit een houten vloer met dwarslatten. De bodem van de helling vertoonde voldoende grip voor de paarden. Daarbij dient wel de opmerking te worden gemaakt dat de observaties in droge weeromstandigheden werden uitgevoerd. Er werden geen non-conformiteiten bij het laden vastgesteld. Wel werd vastgesteld dat bij het laden (en bij later bij het lossen) er veel lawaai door de paarden in de trailers wordt geproduceerd ten gevolge van de metalen vloer en de antisliproosters op de trailervloer.

In 4 slachthuizen werd het lossen van de paarden in het slachthuis opgevolgd. Tijdens het achteruitrijden van de trailer naar de loskade staan de paarden met hun achterhand tegen de achterdeur waarlangs ze worden gelost. Dat impliceert dat de paarden om te lossen volledig moeten omkeren om de deuropening te zien en richting loskade te stappen. Om zich om te keren en om de loskade te exploreren, dienen de paarden voldoende tijd ter beschikking te krijgen. Zodra het eerste paard door de deuropening gaat, volgen de overige paarden. Op iedere locatie is een verhoogde loskade (op hetzelfde niveau als de vloer van de trailer) aanwezig.

3.4 Elektronische identificatie

De paarden die naar de slachthuizen worden getransporteerd, krijgen een chip geïmplanteerd. De toediening van de chip verliep bij een bijgewoonde demonstraties rustig. De noodzakelijke data (paard, eigenaar, locatie...) worden via een app naar een centrale databank doorgestuurd.

4 Besluit

Doorheen de jaren (2015 – 2023) zijn de paardenslachthuizen in Argentinië en Uruguay meermaals bezocht geweest. Daarnaast werden meerdere paardenverzamelplaatsen gevisiteerd. Na elk bezoek werden verbeteradviezen op gebied van dierenwelzijn en diergedrag geformuleerd en aan de betrokken bedrijven overgemaakt. Bij elk opvolgbezoek werd vastgesteld dat de verbeteradviezen werden geïmplementeerd. Jaar na jaar werden er zowel kleine als grote infrastructurele aanpassingen doorgevoerd. Naast de infrastructuur dienen de bedrijven steeds de omgang met de paarden door de medewerkers op te volgen. Dit kan via directe observaties en/of camera-opvolging. Het protocol voor de opvolging dient nog meer standaardmatig te worden uitgewerkt waarbij o.a. de momenten van opvolging, de op te volgen parameters en de eventueel daaraan gekoppelde acties worden vastgelegd.

Naast de slachthuizen krijgen de paardenverzamelplaatsen meer en meer aandacht. In ieder gevisiteerde verzamelplaats waren recentelijk werken uitgevoerd of waren de werkzaamheden nog gaande. Deze infrastructurele werken betroffen de bouw van shelters, aanplant van bomen, de afrastering, de drinkwatervoorziening, de laadkade, etc.

Er werden demonstraties van het laden (in de verzamelplaatsen) en het lossen (in de slachthuizen) opgevolgd. Bij het laden werden de paarden in kleine groepjes geladen. De paarden betraden rustig en vlot de trailers. Om te kunnen lossen, rijden de trailers achteruit naar de loskade van een slachthuis. Hierbij staan de paarden met de achterhand tegen de achterdeur waarlangs ze worden gelost. Dat betekent dat ze 180° moeten omdraaien om de deuropening te zien en er doorheen te stappen. De paarden dienen hiervoor voldoende tijd te krijgen.

De paarden die naar de slachthuizen worden getransporteerd, krijgen een chip geïmplanteerd. De toediening van de chip verliep bij een bijgewoonde demonstraties rustig. De noodzakelijke data (paard, eigenaar, locatie...) worden via een app doorgegeven.

5 Fotomateriaal

